

Sendt per mail til
hav@mfvm.dk

Vingsted, den 20. februar, 2019.

Høringssvar til Udkast til Danmarks Havstrategi II, 2018-2024

Danmarks Sportsfiskerforbund har sammen med WWF Verdensnaturfonden, Øresundsakvariet, Oceana, Greenpeace og Danmarks Naturfredningsforening sendt et fælles høringssvar.

Nogle af pointerne i høringssvaret er:

- Underskriverne retter kritik af, at den danske regering har besluttet, at havstrategien skal følge en minimumsimplementering. Det er alt for uambigt i forhold til, at stort set samtlige danske havområder befinder sig i en historisk dårlig tilstand. Og helt uacceptabelt set i lyset af, at ikke et eneste havområde vil kunne leve op til miljømålene inden 2020.
- Det skyldes blandt andet en stigende udledning af næringssalte til havmiljøet; udledninger, der burde reduceres markant mere, end der lægges op til.
- Der er for få områder, som er beskyttet mod eksempelvis råstofindvinding, bundtrawlende redskaber og lignende. Der er behov for meget større uberørte arealer, hvis de sårbare dyre- og plantesamfund skal kunne reetablere sig.
- Der skal udpeges repræsentative områder med ”urørt hav”, som er tilstrækkeligt store til, at de kan fungere som videnskabelige referenceområder og refugier for de sårbare dyrearter i årene fremover.
- Et stort antal miljømål, der indgik i Havstrategi I, er forsvundet. Det mener underskriverne er imod forpligtelserne i havstrategi-direktivet.
- Regeringen bør betragte beskyttelsen af de danske haves natur og miljø som en investering i fremtiden - ikke som en byrde.

Danmarks Sportsfiskerforbund har valgt at gå sammen med de førnævnte interessenter, fordi vi og vores medlemmer med egne øjne har kunnet konstatere, at havmiljøet er blevet dår-

ligere og dårligere de senere år. Det har blandt andet udmøntet sig i, at lystfiskeriet efter arter som torsk, skrubbe, rødspætte og ising i store dele af vore farvande ikke længere er muligt, ligesom det attraktive og økonomisk meget værdifulde lystfiskeri efter havørred er gået tilbage i områder, der store dele af året plages af iltsvind og uklart vand på grund af alger.

Vi har også kunnet konstatere, at ålegræsset er forsvundet eller lever en hensygnende tilværelse i mange områder. Byttedyrssamfundene – alt fra krebsdyr og havbørsteorme til fiskene som forskellige arter af kutling, ulk, ålekvabbe med flere – skranter også primært på grund af iltsvind og de relaterede, negative konsekvenser. Når de nederste lag af fødekæden ikke fungerer, så påvirker det selvfølgelig de rovfisk, der er vigtige i både det rekreative og erhvervsmæssige fiskeri.

Det fælles høringssvar er et nødråb. Situationen er simpelthen så kritisk, at alle gode kræfter har valgt at stå sammen! Danmarks Sportsfiskerforbund håber – sammen med de andre medunderskrivere – at det fælles høringssvar samt alle de individuelle kan sætte havmiljøet på både den folkelige og politiske dagsorden.

Hvis forvaltningen af havet fortsætter ud ad samme spor og følger den vej, der lægges op til i udkastet til Havstrategi II, så er der en reel risiko for, at en lang række af de erhvervsmæssige og rekreative muligheder, der i dag genererer milliardindtægter til det danske samfund, vil forsvinde.

Den varslede minimumsimplementering kan derfor vise sig at blive meget dyr med uoprettelige skader for biodiversiteten i havet som følge og med store økonomiske tab for turisterhvervet, erhvervsfiskeriet og de afledte indtægter fra lystfiskeriet for blot at nævne nogle af de mest åbenlyse konsekvenser.

Reduktionen i overvågning af havmiljøet, som har fundet sted de seneste 10-15 år, betyder, at der generelt mangler meget viden for at kunne fastsætte miljøtilstanden for flere fiskearter og bundfaunatyper på de åbne havområder. Dette fremgår tydelig af rapporten. Dan-

marks Sportsfiskerforbund anbefaler derfor, at myndighederne øger den marine overvågning af sårbare habitattyper og fiskearter, hvor data er mangelfulde.

I forhold til den socioøkonomiske analyse, så er der store mangler, hvilket også nævnes i materialet. Det er beklageligt, for i en situation, hvor regeringen har valgt en minimumsimplicitering, ville det være meningsfyldt, hvis værdien af forskellige aktiviteter og indsatser i langt højere grad var vurderet op imod hinanden. Hvad er eksempelvis det økonomiske potentiale i at få genoprettet bestandene af torsk, skrubbe, pighvarre og rødspætte i Kattegat imod den værdi, som en række nye havbrug i Kattegat kan bidrage med til samfundet? Hermed en opfordring til at øge vores viden på området, sådan at fremtidige prioriteringer kan foretages på et endnu bedre vidensgrundlag.

Efter disse overordnede betragtninger samt dem, der står i det fælles høringssvar, har vi følgende kommentarer til udkastet til strategien:

Afsnit 7.15 på side 79:

Her mener vi, at der er behov for fokus på hurtigfærgernes potentielle fysiske påvirkning af de marine økosystemer. Det er videnskabeligt beskrevet, at der er påviselige fysiske påvirkninger af hurtigfærgernes sejlads, men omfanget afhænger af flere faktorer som vanddybde og sejlhastighed. Der mangler undersøgelser, som beskriver hurtigfærgernes forventede påvirkninger af bundfaunaen – herunder fødegrundlaget for bundlevende fisk. Planerne om at indsætte hurtigfærger mellem Samsø og Sjælland/Jylland understreger vigtigheden af at opnå større viden om mulige, negative konsekvenser.

Deskriptor 4 – Havets fødenet.

Relativ ny viden fra blandt andet forsøg i Canada indikerer, at arten strandkrabbe kan påvirke udbredelse af ålegræs. Den ødelægger angiveligt planten, når den søger efter føde i sedimentet omkring rodnettet. Gennem vores dialog med fritidsfiskere ved vi, at antallet af strandkrabben rigtig mange steder i landet ligger på et historisk højt niveau. Vi vil derfor opfordre til, at man i indsatsprogrammerne adresserer den ubalance, strandkrabben forårsager.

Deskriptor 5 - Eutrofiering

Udledningerne af næringsalte er sandsynligvis et af de væsentligste problemer i forhold til at opnå god miljøtilstand på en lang række af parametrene. Vi mener derfor, at alle nye initiativer, der kan medføre en merudledning, bør bremses. Det giver sig selv, at dette ikke er tilstrækkeligt – der bør også gennemføres en reduktion af de nuværende udledninger.

De manglende ambitioner skinner klart igennem på dette område. Det overordnede miljømål for de åbne havområder i Havstrategi II er, at: ”Menneskeskabt eutrofiering **så vidt muligt** (min fremhævelse) er minimeret, navnlig de negative virkninger heraf, såsom tab af biodiversitet, forringelse af økosystemet, skadelige algeopblomstringer og iltmangel på havbunden”. I Havstrategidirektivet, der sætter rammerne for arbejdet med at opnå en god miljøtilstand, er det formuleret på denne måde: ”Menneskeskabt eutrofiering er minimeret, navnlig de negative virkninger heraf, såsom tab af biodiversitet, forringelse af økosystemet, skadelige algeopblomstringer og iltmangel på havbunden”.

Den danske tilgang – minimumsimplementeringen – som har til formål at sikre et rent hav, kommer meget tydeligt til udtryk ved formuleringen ”så vidt muligt”. Denne måde at forvalte vores fælles ressourcer på er uholdbar. Frivillige aftaler og manglende investeringer løser ikke de helt grundlæggende udfordringer.

Set i lyset af den manglende lyst til at investere i den nødvendige begrænsning af udledningerne, virker det nærmest grotesk, at der er planer om at etablere nye havbrug i Kattegat. Dette havområde er – takket være stor vandudskiftning – et af de mindre belastede områder, men miljømålene er dog ikke opfyldt. Samtidig så vil udledninger fra nye havbrug følge de dominerende havstrømme syd på til områder, der i dag allerede er meget hårdt belastet af eutrofiering. Alene dette faktum burde medføre, at alle planer om nye havbrug burde stoppes – og det burde fremgå af havstrategien.

Det skal også med, at udledningerne af kvælstof og fosfor fra de konventionelle havbrug med åbne bure er dybt problematiske. Selv om de udleder en relativ lille andel af den samlede mængde næringsalte, så er tidspunktet for udledningerne i sommerhalvåret og sammensætningen af næringsalte meget potent. Kombinationen betyder, at effekten af udled-

ningerne fra åbne havbrug skal ganges med en faktor ni. Det medfører i praksis, at udledningen af kvælstof fra de planlagte, nye havbrug i Kattegat svarer til øgning af de samlede, danske kvælstofudledninger med cirka 10 % – hvis planerne om nye havbrug imod al sund fornuft gennemføres.

Deskriptor 6 – havbundens integritet

Det nævnes i materialet, at 85 % af havbunden i Nordsøen og 67 % af havbunden i Østersøen er forstyrret. Det nævnes ligeledes, at op imod 100 % af nogle typer af havbund er forstyrret. En stor del af forstyrrelsen skyldes brugen af bundsløbende redskaber. Vi ved samtidig, at mindst 95 % af de huledannende stenrev er forsvundet på grund af stenfiskeri.

Selv om vi ikke kender alle de negative konsekvenser af forstyrrelserne og manglen af stabile habitater, så bør det være åbenlyst, at situationen er uholdbar. Ustabile, forstyrrede og manglende levesteder kombineret med eutrofiering må være en meget slem cocktail for havbundens biodiversitet. Forbuddet med brug af trawl i en del af Øresund dokumenterer, hvad det kan have af positive konsekvenser for dyre- og plantelivet i et område, når bunden får fred.

Vi vil derfor opfordre til, at der etableres flere områder, der kan friholdes for bundtrawl. Vi mener også, at planen bør indeholde konkrete planer for reetablering af de mistede stenrev.

I forhold til råstofindvinding, så er der indikationer på, at behovet vil vokse de kommende år. Sandfodringsprojekter forskellige steder i landet, vejbyggerier og nybyggerier vil kræve masser af sand- og stenmaterialer. Danmarks Sportsfiskerforbund vurderer, at den nuværende lovgivning, selv om den er strammet op, ikke sikrer mod, at råstofindvindingen kan finde sted i områder, der er vigtige i forhold til biodiversiteten eller for alle former for fiskeriinteresser. Vi opfordrer derfor til, at havstrategien forholder sig til den problemstilling. Gerne i form af en række anbefalinger, der kan sikre, at de vigtigste fiskeriområder – både erhvervsmæssige og rekreative – kan friholdes for råstofindvinding.

Med venlig hilsen

Kaare Manniche Ebert

Biolog

Skyttevej 5 • Vingsted • 7182 Bredsten • Telefon 75 82 06 99 • www.sportsfiskerforbundet.dk • post@sportsfiskerforbundet.dk
Sydbank, Kontonummer: 7700 1079078 • IBAN-nr: DK7977000009403858 • SWIFT-kode: SYBKDK22